

legem cupiebat excludere“ . . . . „ecclesiae apostolici census a primordio corruptae sunt“ (Tert. I, 20). „Marcion nactus epistolam Pauli ad Galatas, etiam ipsos apostolos suggillantis ut non recte pede incedentes ad veritatem evangelii, simul et accusantis pseudapostolos quosdam pervertentes evangelium Christi, connotitur ad destruendum statum eorum evangeliorum, quae propria et sub apostolorum nomine eduntur vel etiam apostolicorum, ut scil. fidem, quam illis adimit, suo conferat . . . Si apostolos praevaricationis [Pflichtvergessenheit] et simulationis suspectos Marcion haberi queritur usque ad evangelii depravationem, Christum iam accusant accusando quos Christus elegit; si vero apostoli quidem integrum evangelium contulerunt, de sola convictus inaequalitate reprehensi, pseudapostoli autem veritatem eorum interpolaverunt et inde sunt nostra digesta, quod erit germanum illud apostolorum instrumentum, quod adulteros passum («non» passum K r o y m., unnötig) est, quod Paulum inluminavit et ab eo Lucam? aut si tam funditus deletum est, ut cataclysmo quodam, ita inundatione falsariorum oblitteratum, iam ergo nec Marcion habet verum“ (Tert. IV, 3). „Principalis adversus Iudaismum epistola, quae Galatas docet“ (V, 2). „Proponunt ad ignorantiam aliquam apostolorum, quod Petrus et qui cum eo reprehensi sunt a Paulo; adeo, inquit, aliquid eis defuit“ . . . alia evangelii forma a Paulo superducta citra eam quae praemiseraat Petrus et ceteri“ . . . suspectam faciunt doctrinam superiorem“ . . . sed etsi in tertium usque caelum ereptus Paulus et in paradysum delatus audit quaedam illic, non possunt videri fuisse quae illum in aliam doctrinam instructiorem praestarent“ (de praescr. 22 ff.).

„Cum huic negotio (der Mission) accingerentur apostoli, renuntiaverunt presbyteris et archontis et sacerdotibus Iudaeorum; an non vel maxime, inquit, ut alterius dei praedicatores?“ (Tert. III, 22). „Quae dehinc passi sunt apostoli? Omnem, inquis, iniquitatem persecutionum, ab hominibus creatoris, ut adversarii eius quem praedicabant“ (1. c.).

Die „falsi apostoli“, von denen durchweg in den Prologen zu den Paulusbriefen die Rede ist, sind in der Regel nicht die Urapostel. „Falsi et superinducticii fratres (Gal. 2, 4) interpolatione scripturae, qua Christum creatoris effigerent, perverterunt evangelium“ (V, 3). Nach II. Kor. 2, 17 — die Stelle (mit der